Trong "Đàn Kinh" đề cập, khái niệm 'vô niệm' không mang ý nghĩa cái gì cũng không nhớ nghĩ đến, vì bản tính con người là 'niệm niệm không dừng', chính ý nghĩa này nên gọi là 'vô niệm làm gốc'. Có thể nói, 'niệm' là bản tính của con người, nó là sự biểu hiện (dụng) của chân như. Cho nên 'vô niệm' không mang ý nghĩa cái gì cũng không nghĩ đến, vì nếu con người mà không có niệm thì đồng nghĩa chết. Mắt, tai, mũi, lưỡi không phải là niệm, lục căn có kiến văn giác tri, thật ra nó là tác dụng của chân như, bắt nguồn từ tự tính. Do đó chỉ cần 'bất trụ' (trụ chính là trói buộc), đối diện với tất cả cảnh mà tâm không bị nhiễm thì đó chính là 'vô niệm', là tự tại giải thoát.

Nguồn: Ấn Thuận, *Lịch sử Thiền Tông Trung Quốc*, NXB Phương Đông, 2016 (tr. 491).

Dịch giả: nhóm Tuệ Chủng gồm TT. Thích Hạnh Bình và nnk.